

Ocena gotowości szkolnej

Gotowość dzieci do nauki w szkole to ważny, interdyscyplinarny problem praktyki edukacyjnej. Jest on przedmiotem zainteresowania psychologii rozwojowej, psychologii klinicznej, pedagogiki edukacyjnej i społecznej. Dla wielu dzieci rozpoczęcie nauki w szkole i nowe wymagania związane z obowiązkami, narzuconym środowiskiem, wysiłkiem poznawczym i złożonością życia społecznego w grupie stanowią znaczną trudność. Badania wykazują, że pierwsze doświadczenia szkolne mają duży wpływ na późniejsze postawy dziecka wobec pracy i własnej osoby oraz na stosunek osiągnięć i poziomu aspiracji. Z badań wynika też, że doświadczenie otrzymywanie wsparcia w trudnej, nowej sytuacji jest bardzo znaczące i dla przezwyciężenia kryzysu i dla dalszego rozwoju dziecka.

Nauczyciele, pedagodzy i psychologowie zawsze byli świadomi znaczenia pierwszych doświadczeń szkolnych dzieci dla ich powodzenia w nauce. Podejmowano wiele działań, aby zapewnić dzieciom „pomyślny start w szkole” w tym między innymi diagnozę dojrzałości szkolnej. Pojęcie dojrzałości szkolnej zmieniło się na przestrzeni lat wraz z owymi kierunkami teoretycznymi i potrzebami praktyki edukacyjnej (E. Filipiak, 2004).

W ostatnim czasie podkreśla się zależność oczekiwań wobec dziecka od programu i organizacji nauczania w szkole. Pedagogzy są w większym stopniu zainteresowani rozwojem motywacji dzieci, ich wiary we własne siły, odporności emocjonalnej, inicjatywy i twórczości, a także budowaniem zaufania w stosunku do szkoły. Większe znaczenia nabrała wiedza psychologiczna o rozwoju emocjonalnym i społecznym dzieci. Wzrasta także świadomość i wpływ rodziców na edukację dzieci. Te zmiany wpływają na częstsze stosowanie gotowości niedojrzałości szkolnej. Skala gotowości szkolnej (SGS) została opracowana o szerokie rozumienie gotowości szkolnej, związanej z rozwojem poznawczym, fizycznym, emocjonalnym i społecznym dziecka.

Celem badania gotowości szkolnej jest wyrównywanie szans edukacyjnych i życiowych dzieci, zapobieganie ich niepowodzeniom w nauce szkolnej i tworzenie u małych, sześciolletnich dzieci takich postaw, które sprzyjają kontynuowaniu przez

nie nauki w ciągu całego życia. Działania podejmowane przez nauczyciela w naturalnych warunkach przedszkolnych lub szkolnych są ponadto najmniej kłopotliwe i stresujące dla dziecka i jego rodziców.

Podstawy prawne badania gotowości szkolnej.

1. Rozporządzenia MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4 poz. 17)

„Zadaniem nauczycieli przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego jest prowadzenie obserwacji mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowania tych obserwacji”.

2. Rozporządzenie MEN w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych z dnia 28 maja 2010 r.

§ 3 pkt. 5

„Przedszkole, (...) wydają rodzicom dziecka objętego wychowaniem przedszkolnym informację o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej. Informację wydaje się w terminie do końca kwietnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym dziecko ma obowiązek albo może rozpocząć naukę w szkole podstawowej.

§ 4 pkt.8

Informację o gotowości dziecka do podjęcia nauki wydaje się na podstawie dokumentacji prowadzonych obserwacji pedagogicznych dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolu, oddziale przedszkolnym, punkcie (...).”

Bibliografia:

E. Filipiak (2003) „Dojrzałość potrzebna od dziecka”
„Psychologia w szkole 3/7”
Red. A. Frydrychowicz „Skala gotowości szkolnej”

Krystyna Żurek